

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI
PROKURATOR GENERALNY

Warszawa, dnia 21.05.2008 r.

PR III Dsn 270/2007/Kr

PR III Dsn 50/2008/Kr

BM-I-0700-192/08

RECEPCJA
Marszałek Senatu
Wpłynęło dn. 27.05.08
nr 3828 podpis. [signature]

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 27.05.08
nr 3214 podpis. [signature]

Bogdan Borusewicz

Marszałek Senatu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Odpowiadając na przekazane przy piśmie z dnia 18 kwietnia 2008 r. (nr BPS/DSK-043-341/08) oświadczenie złożone przez Pana Senatora Zbigniewa Cichonia podczas 9 posiedzenia Senatu RP w dniu 11 kwietnia 2008 r., skierowane do Ministra Sprawiedliwości Prokuratora Generalnego w sprawie apelu o podjęcie działań zapobiegających przypadkom śmierci osób tymczasowo aresztowanych z powodu zagłódzenia się, uprzejmię przedstawiam co następuje.

Opisywana przez Pana Senatora sprawa śmierci obywatela Rumunii Claudiu C. z powodu podjętej przez niego głódówki w trakcie pobytu w Areszcie Śledczym w Krakowie, aktualnie jest przedmiotem śledztwa prowadzonego przez Prokuraturę Okręgową w Krakowie pod sygnaturą V Ds 23/08.

Postępowanie w powyższej sprawie zostało wdrożone na podstawie zawiadomienia Zakładu Medycyny Sądowej CM UJ w Krakowie, które wpłynęło do Prokuratury Rejonowej Kraków-Krowodrza w dniu 6 lutego 2008 r.

W dniu 20 lutego 2008 r. zostało wszczęte śledztwo przez wyżej wymienioną prokuraturę pod sygnaturą 6 Ds 156/08 w sprawie nieumyślnego spowodowania śmierci Claudiu C. w dniu 18 stycznia 2008 r., tj. o czyn z art. 155 k.k. Na dalszym etapie postępowania śledztwo zostało przejęte do prowadzenia przez Prokuraturę Okręgową w Krakowie.

W jego toku podejmowane są intensywne czynności mające na celu wyjaśnienie wszystkich okoliczności śmierci Claudiu C., a w szczególności mające na celu wyjaśnienie, czy funkcjonariusze służby więziennej i lekarze Aresztu Śledczego w Krakowie

wie, a także sędziowie i prokuratorzy, do których dyspozycji przebywał w Areszcie Śledczym Claudiu C., podejmowali właściwe działania w celu zapobieżenia śmierci pokrzywdzonego, który w trakcie trwania tymczasowego aresztowania podjął głodówkę. Ustalenia w powyższym zakresie pozwolą ocenić zachowanie tych osób pod kątem znamion przestępstwa z art. 231 k.k.

Niezależnie od prowadzonego postępowania karnego, w związku z powzięciem w dniu 31 marca 2008 r., na podstawie przekazów medialnych, informacji o zdarzeniu związanym z protestem głodowym przebywającego w Areszcie Śledczym w Krakowie obywatela Rumunii Claudiu C., Departament Wykonania Orzeczeń i Probacji Ministerstwa Sprawiedliwości, w dniu 31 marca 2008 r., zwrócił się do Przewodniczącego V Wydziału Penitencjarnego i Nadzoru nad Wykonaniem Orzeczeń Karnych Sądu Okręgowego w Krakowie oraz Dyrektora Aresztu Śledczego w Krakowie o udzielenie informacji dotyczącej przebiegu wykonywania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania Claudiu C.

Następnie, po zapoznaniu się z uzyskanymi informacjami dotyczącymi przebiegu tymczasowego aresztowania Claudiu C., w dniu 3 kwietnia 2008 r., polecono Prezesowi Sądu Okręgowego w Krakowie, przeprowadzenie wizytacji doraźnej w Areszcie Śledczym w Krakowie. Pismem z dnia 3 kwietnia 2008 r. zwrócono się również do Centralnego Zarządu Służby Więziennej o przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w niniejszej sprawie.

Zlecona wizytacja doraźna przeprowadzona została przez sędziego wizytatora ds. penitencjarnych Sądu Okręgowego w Krakowie, w okresie od dnia 7 do 9 kwietnia 2008 r.

Z treści nadesłanego sprawozdania wynikało, że sędzia wizytator powziął wątpliwości, co do prawidłowości postępowania lekarzy pracujących w Areszcie Śledczym w Krakowie z punktu widzenia realizacji ciężących na nich obowiązków określonych w art. 118 § 2 k.k.w. (bezzwłoczne wystąpienie do sądu penitencjarnego z wnioskiem o wyrażenie zgody na dokonanie zabiegu medycznego bez zgody osadzonego w wypadku, gdy jego życiu grozi poważne niebezpieczeństwo) oraz w art. 118 § 4 k.k.w. (podjęcie decyzji o przeprowadzeniu zabiegu w sytuacji bezpośredniego niebezpieczeństwa śmierci osadzonego).

Pismem z dnia 11 kwietnia 2008 r. Departament zwrócił się do Prezesa Sądu Okręgowego w Krakowie z prośbą o uzupełnienie nadesłanego sprawozdania, we wskazanym powyżej zakresie, po zapoznaniu się sędziego wizytatora z materiałami postępowania przygotowawczego, w szczególności zaś dowodami zmierzającymi do ustalenia przyczyny zgonu Claudiu C. Prezesowi Sądu Okręgowego w Krakowie polecono również, w zależności od poczynionych ustaleń, rozważenie możliwości wydania zaleceń powizytacyjnych zmierzających do zapobieżenia powstaniu podobnych zdarzeń w przyszłości, stosownie do treści przepisu § 7 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie sposobu, zakresu i trybu sprawowania nadzoru penitencjarnego (Dz. U. z 2003 r. Nr 152, poz. 1496).

W dniu 23 kwietnia 2008 r. do Departamentu wpłynęło uzupełniające sprawozdanie z wizytacji doraźnej przeprowadzonej w Areszcie Śledczym w Krakowie w związku z protestem głodowym osadzonego Claudiu C.

W sprawozdaniu tym sędzia wizytator wyraził pogląd, że wyłącznie w ramach postępowania przygotowawczego prowadzonego przez prokuraturę, możliwe będzie kategoryczne ustalenie, czy i w jakim stopniu organy wykonujące tymczasowe aresztowanie oraz lekarze zatrudnieni w Areszcie Śledczym w Krakowie dopuścili się zaniedbań pozostających w związku przyczynowym ze śmiercią osadzonego. Dla wyjaśnienia sygnalizowanych w tym zakresie wątpliwości, konieczne jest bowiem wykorzystanie wiedzy specjalistycznej biegłych z zakresu medycyny.

Analiza zaistniałego zdarzenia skutkowała podjęciem przez Sąd Okręgowy w Krakowie następujących działań nadzorczych:

1. W dniu 14 kwietnia 2008 r. Przewodniczący Wydziału V Penitencjarnego i Nadzoru nad Wykonaniem Orzeczeń Karnych wydał pisemne polecenie, aby dyrektorzy zakładów karnych i aresztów śledczych z obszaru właściwości sądu penitencjarnego w Krakowie zawiadamiali o każdym przypadku podjęcia głodówki przez osadzonego, przy czym pierwsze dane na ten temat zebrano jeszcze tego samego dnia;
2. W dniu 21 kwietnia 2008 r. odbyła się narada sędziów Wydziału V Penitencjarnego i Nadzoru nad Wykonaniem Orzeczeń Karnych Sądu Okręgowego w Krakowie, podczas której omówiono ustalenia poczynione w trakcie wizytacji doraźnej

dotyczącej przypadku zgonu oskarżonego Claudiu C., z uwzględnieniem badań uzupełniających odnośnie ustaleń co do przyczyny jego śmierci;

3. W dniu 22 kwietnia 2008 r. odbyła się narada, w której oprócz sędziów penitencjarnych, udział wzięli dyrektorzy jednostek penitencjarnych okręgu krakowskiego, dyrektor szpitala więziennego w Areszcie Śledczym w Krakowie oraz biegły lekarz z Katedry Medycyny Sądowej Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Uczestnicy wymienionej narady uznali za celowe:

- znowelizowanie art. 118 Kodeksu karnego wykonawczego, aby postanowienia sądu penitencjarnego wydawane w trybie § 3 tego przepisu były wykonalne z dniem wydania, a nie dopiero z chwilą uzyskania waloru prawomocności;
- opracowanie sformalizowanej procedury postępowania w przypadku podjęcia głodówki przez osobę pozbawioną wolności, obejmującej wszystkie aspekty penitencjarne i medyczne tej formy protestu, a więc czynności podejmowane w trakcie głodówki osadzonego przez sędziego penitencjarnego, sąd penitencjarny, administrację więzienną oraz personel medyczny.

Departament Wykonania Orzeczeń i Probacji podziela zgłoszony postulat dotyczący zmiany zasad wykonalności orzeczeń wydawanych w trybie art. 118 § 3 k.k.w. Postulat ten został uwzględniony w ramach prowadzonych w Departamencie prac nad nowelizacją Kodeksu karnego wykonawczego.

O zajęcie stanowiska w kwestii drugiego ze zgłoszonych postulatów zwrócono się do Dyrektora Generalnego Służby Więziennej.

W dniu 13 maja 2008 r. do Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji wpłynęło sprawozdanie z przeprowadzonych czynności wyjaśniających okoliczności i przebieg zdarzenia w postaci protestu głodowego skutkującego zgonem osadzonego Claudiu C.

Z treści nadesłanego sprawozdania wynika, iż zastrzeżenia kontrolujących wzbudziła organizacja obiegu informacji w Areszcie Śledczym w Krakowie, a w szczególności:

- brak procedury określającej precyzyjnie tryb przekazywania pacjentów ambulatorium do szpitala,

- brak, w zakresach czynności lekarzy ambulatorium, obowiązku informowania kierownika ambulatorium o istotnym pogorszeniu się stanu zdrowia osadzonego i przedstawienia stosownych wniosków dotyczących dalszego postępowania w zaistniałej sytuacji,
- brak realizacji przez wymienionych w sprawozdaniu lekarzy, wynikającego z ich zakresu czynności, obowiązku zawiadamiania dyrektora szpitala i dyrektora aresztu o istotnym pogorszeniu stanu zdrowia osadzonego wraz z odpowiednimi wnioskami dotyczącymi postępowania,
- brak komunikacji pomiędzy służbą penitencjarną i ochronną, a służbą zdrowia w zakresie przekazywania informacji wynikających z codziennej obserwacji stanu zdrowia osadzonego Claudiu C.,
- brak właściwego nadzoru i zapewnienia właściwej organizacji pracy kierownika ambulatorium, dyrektora szpitala i dyrektora aresztu śledczego.

Na podstawie oceny zebranych materiałów z postępowania wyjaśniającego przeprowadzonego przez właściwe organy Służby Więziennej polecono:

- wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w stosunku do Dyrektora Aresztu Śledczego w Krakowie, Dyrektora Szpitala przy Areszcie Śledczym w Krakowie i kierownika Ambulatorium w Areszcie Śledczym w Krakowie,
- wyciągnięcia wniosków służbowych wobec funkcjonariuszy i pracowników winnych stwierdzonych zaniedbań,
- dokonania gruntownej analizy funkcjonującego systemu gromadzenia, przekazywania oraz przetwarzania informacji na wszystkich poziomach organizacyjnych aresztu śledczego i okręgowego inspektoratu Służby Więziennej w Krakowie, w celu wyeliminowania przypadków pomijania istotnych informacji o wypadkach i zdarzeniach mających miejsce w jednostce,
- uściślenia procedur zmierzających do niedopuszczenia w przyszłości do tego rodzaju zdarzeń,
- zwrócenia się do Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej Małopolskiej Izby Lekarskiej o zbadanie prawidłowości postępowania służby zdrowia w Areszcie Śledczym w Krakowie wobec Claudiu C.,

- wykorzystania materiałów z przeprowadzonych czynności wyjaśniających dotyczących zgonu Claudiu C. w czasie odpraw i szkoleń organizowanych zarówno na szczeblu OISW, jak i CZSW, w celu wypracowania skuteczniejszych zasad i metod postępowania w tego rodzaju wypadkach,
- w przypadku wystąpienia na terenie jednostek penitencjarnych zdarzeń wywołujących szerokie zainteresowanie społeczne, szersze wykorzystanie przepisu § 8 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 sierpnia 2003 r. w sprawie trybu przeprowadzania kontroli jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, umożliwiającego powoływanie zespołów do przeprowadzania kontroli zewnętrznych w podległych i nadzorowanych jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej.

W związku z informacją zawartą w oświadczeniu Pana Senatora Zbigniewa Cichonia o podjętym proteście głodowym przez innego osadzonego w Areszcie Śledczym w Krakowie, tj. Antoniego J., Biuro Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej zwróciło się od Departamentu Wykonania Orzeczeń i Probacji o podjęcie stosownych działań kontrolnych w tym zakresie ze strony sądu penitencjarnego.

Pismem z dnia 18 kwietnia 2008 r. Departament Wykonania Orzeczeń i Probacji polecił Prezesowi Sądu Okręgowego w Krakowie przeprowadzenie wizytacji doróżnej w celu wyjaśnienia okoliczności zaistniałego zdarzenia.

Jednocześnie Biuro Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Krajowej w dniu 25 kwietnia 2008 r. poleciło Prokuraturze Apelacyjnej w Krakowie sprawdzenie informacji o proteście głodowym tymczasowo aresztowanego Antoniego J. i podjęcie stosownych działań przez prokuraturę, w przypadku potwierdzenia tego faktu, mających na celu ustalenie jaki jest aktualny stan zdrowia Antoniego J. i czy pozwala on na pobyt w Areszcie Śledczym.

Ustalono bowiem, iż Antoni J. jest podejrzanym w sprawie o sygnaturze VI Ds 15/07/S prowadzonej przez Prokuraturę Okręgową w Krakowie.

W wykonaniu powyższego polecenia ustalono, iż od dnia 25 kwietnia 2008 r. podejrzany ten nie przebywa już w Areszcie Śledczym. W podanej dacie prokurator – referent uchylił stosowany wobec wymienionego środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, stosując w jego miejsce poręczenie społeczne i majątkowe oraz zakaz opuszczania kraju, połączony z zakazem wydania paszportu.

Przed podjęciem decyzji o uchyleniu tymczasowego aresztowania i jego zamiennie na środki zapobiegawcze o charakterze nieizolacyjnym Antoni J. był kilkakrotnie poddawany badaniom lekarskim, zarówno z inicjatywy personelu lekarskiego szpitala przy Areszcie Śledczym w Krakowie jak i z inicjatywy prokuratora. Tylko na przestrzeni miesiąca kwietnia br. trzykrotnie poddawano Antoniego J. stosownym badaniom lekarskim. I tak, postanowieniem prokuratorskim z dnia 28 marca 2008 r. – uwzględniając podnoszone w licznych pismach podejrzanego oraz występujących w jego imieniu osób i instytucji wątpliwości – zasięgnięto dodatkowej opinii biegłych lekarzy z Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej Collegium Medicum UJ w Krakowie. W przedłożonej w wykonaniu niniejszego postanowienia opinii biegli lekarze orzekli o zdolności Antoniego J. do udziału w czynnościach procesowych i możliwości przebywania przez niego w areszcie śledczym dysponującym szpitalem więziennym. Analogiczne w treści opinie przedstawiane były przez lekarzy szpitala więziennego w Krakowie, Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Nr 1 w Rzeszowie oraz biegłych z Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej Collegium Medicum UJ w Krakowie, w okresie poprzedzającym faktyczne zastosowanie wobec wymienionego podejrzanego tymczasowego aresztowania (tj. przed dniem 25 lutego 2008 r.). Podejrzany Antoni J. był również dwukrotnie badany przez biegłych psychiatrów, którzy potwierdzili możliwość uczestniczenia przez tego podejrzanego w czynnościach procesowych, aczkolwiek w uzupełniającej opinii (w związku z dodatkowymi zarzutami z art. 197 § 1 i 2 k.k.) orzekli, iż czynów tych wymieniony dopuścił się w warunkach ograniczonej poczytalności.

Wpływ na decyzję prokuratora o uchyleniu wobec Antoniego J. tymczasowego aresztowania miała informacja przesłana w dniu 22 kwietnia br. do Prokuratury Okręgowej przez Dyrektora Aresztu Śledczego w Krakowie (sygnowana datą 18 kwietnia 2008 r.), mająca postać „świadectwa lekarskiego o stanie zdrowia osoby pozbawionej wolności”. W dokumencie tym Ordynator Oddziału Obserwacji Sądowo-Psychiatrycznej Szpitala AŚ w Krakowie stwierdza, iż Antoni J. „nie może być leczony w zakładzie karnym”. Mając na uwadze końcową fazę prowadzonego p-ko wskazanemu podejrzanemu postępowania odstąpiono od uzyskania dodatkowej opinii z Zakładu Medycyny Sądowej, ukierunkowanej na gruntowną weryfikację omawianego

orzeczenia psychiatrów więziennych z dnia 18 kwietnia br. Tym niemniej – uchylając tymczasowe aresztowanie – skierowano do ordynatora wymienionego oddziału pisemne żądanie nadesłania całości dokumentacji medycznej z leczenia na owym oddziale Antoniego J. oraz uzupełnienia orzeczenia z dnia 18 kwietnia br. o kwestie pominięte w „świadczeniu lekarskim”. Uzyskanie rzeczonych dokumentów może mieć istotne znaczenie dla przyszłych decyzji organów procesowych (już w postępowaniu sądowym).

Powyżej przytoczone okoliczności wskazują więc na podjęcie właściwych działań mających na celu zapobieżenie w przyszłości podobnym przypadkom.

Odnosząc się natomiast do postulatów Pana Senatora dokonania zmian ustawodawczych uprzejmie przedstawiam co następuje.

Obecnie w Ministerstwie Sprawiedliwości trwają prace legislacyjne nad projektem ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw.

Projekt wymienionej ustawy wprowadza między innymi zmiany do Art. 261 i Art.263 Kodeksu postępowania karnego.

Obowiązujący przepis art. 261 § 3 k.p.k. nakłada na sąd obowiązek poinformowania pracodawcy o zastosowaniu tymczasowego aresztowania w stosunku do pracownika. Nie określa jednak żadnych obowiązków informacyjnych sądu w przypadku gdy tymczasowe aresztowanie zostaje zastosowane wobec przedsiębiorcy. Tymczasem wraz z rozwojem obrotu gospodarczego coraz częściej dochodzi do sytuacji, gdy to nie pracownik, lecz przedsiębiorca zostaje oskarżony o popełnienie przestępstwa i zostaje w związku z prowadzonym postępowaniem przygotowawczym lub sądowym tymczasowo aresztowany. W praktyce prowadzić to może do całkowitego paraliżu prowadzonego przez niego przedsiębiorstwa z uwagi na brak osoby odpowiedzialnej za jego bieżącą działalność. Równie niekorzystna dla funkcjonowania przedsiębiorstw jest sytuacja, w której brak jest jakiegokolwiek informacji o zastosowaniu tymczasowego aresztowania wobec osób zarządzających. Powstający wtedy stan niepewności pogłębia dodatkowo chaos organizacyjny panujący w firmach. Przedłużający się stan, w którym dany przedsiębiorca nie jest w stanie w sposób prawidłowy prowadzić działalności, może prowadzić do powstania poważnych strat, a w skrajnych przypadkach nawet do upadłości. Dlatego też istotne jest jak najszybsze umożliwienie firmom, któ-

rych szefowie lub właściciele zostali aresztowani, powrotu do normalnego, efektywnego funkcjonowania. Poinformowanie osób zarządzających przedsiębiorstwami o zastosowaniu wobec prowadzących je przedsiębiorców, na ich wniosek, tymczasowego aresztowania umożliwi zorganizowanie zarządzania takimi firmami w nowej sytuacji. W szczególności dotyczy to określenia osób mających kierować bieżącą działalnością przedsiębiorstw i udzielenia im odpowiednich pełnomocnictw. W praktyce pracownicy firm dowiadują się o aresztowaniu swoich pracodawców najczęściej od ich rodzin i następuje to po upływie określonego czasu. W tym okresie działalność przedsiębiorcy jest utrudniona i często ulega ograniczeniu. Wprowadzenie zaś proponowanej zmiany umożliwi znaczące skrócenie tego okresu i w rezultacie zmniejszy ewentualne straty poniesione w związku z nieobecnością osoby prowadzącej dane przedsiębiorstwo.

W art. 263 k.p.k. proponuje się prowadzić dwie istotne zmiany.

Proponowane rozwiązanie zmierza do wyeliminowania „innych istotnych przeszkód, których usunięcie było niemożliwe” jako przesłanki uzasadniającej przedłużenie stosowania tymczasowego aresztowania w toku postępowania sądowego, ponad względnie ostateczny termin określony w art. 263 § 3 k.p.k. (2 lata).

Zmiana ta nawiązuje do treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 lipca 2006 r. sygn. akt SK 58/03, w którym Trybunał orzekł, że art. 263 § 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89 poz. 555 ze zm.), w części obejmującej zwrot: „a także z powodu innych istotnych przeszkód, których usunięcie nie było możliwe” w zakresie, w jakim odnosi się do postępowania przygotowawczego, jest niezgodny z art. 41 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 1 i 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W uzasadnieniu wyroku Trybunał Konstytucyjny wskazał, że wśród wymienionych w przepisie art. 263 § 4 k.p.k. przesłanek ostatnia: „a także z powodu innych istotnych przeszkód, których usunięcie było niemożliwe” ma szczególnie nieostry charakter, co utrudnia jej jednoznaczne odczytanie. W związku z tym, nie można jej traktować jako swoistej klauzuli generalnej, mającej za zadanie uelastycznienie samego przepisu.

W uzasadnieniu orzeczenia wskazano, że przedmiotowy przepis konstytuuje wyjątkowy tryb przedłużania tymczasowego aresztowania, a nadto przepis zezwala faktycznie na przedłużanie tymczasowego aresztowania o czas nieokreślony.

Tymczasem uregulowania ustawowe, na podstawie których możliwe jest pozbawienie wolności, muszą spełniać najwyższe wymagania, w szczególności co do stopnia precyzji. Trybunał Konstytucyjny podkreślił, że zaskarżony przepis, ograniczając korzystanie z konstytucyjnych wolności i praw, dokonuje tego w sposób na tyle nieprecyzyjny, a zarazem arbitralny i szeroki, że narusza samą istotę konstytucyjnie chronionej wolności.

Na podstawie powyższej argumentacji Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że zaskarżony przepis, w części objętej sentencją wyroku, jest niezgodny z wzorcem kontroli w postaci art. 41 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 1 i 3 Konstytucji. O ile bowiem już na etapie postępowania sądowego stosujący (czy przedłużający) tymczasowe aresztowanie sąd obejmuje swoją wiedzą każdy aspekt toczącego się postępowania i tym samym jego realna odpowiedzialność za przebieg tego postępowania może być już i jest pełna, to sytuacja, w której sąd nie jest gospodarzem tej fazy postępowania, co wynika z istoty postępowania przygotowawczego, nasuwa obawy, że podejmowane decyzje następują w tym przypadku niejako „na wyrost”, przed uzyskaniem pełnego obrazu możliwego do zebrania materiału dowodowego – rodzić to może po stronie sądu daleko idącą ostrożność przed zakwestionowaniem stanowiska prowadzącego postępowanie przygotowawcze w obawie o dobro tego postępowania. Kryterium oceny konstytucyjności takiego przepisu z punktu widzenia jasności i precyzji musi być więc w odniesieniu do fazy postępowania przedsądowego zaostrzone.

Wprawdzie Trybunał Konstytucyjny, orzekając w zakresie skargi, wskazał na niekonstytucyjność wspomnianej niedookreślonej przesłanki przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania w postępowaniu przygotowawczym, to jednak wskazany przez Trybunał wzorzec konstytucyjny odnieść trzeba także do instytucji tymczasowego aresztowania w postępowaniu sądowym.

Stąd też projektowana zmiana.

Dodatkowo spośród przesłanek umożliwiających przedłużenie stosowania tymczasowego aresztowania ponad 12 miesięcy (postępowanie przygotowawcze) oraz 2

lata (postępowanie sądowe) wyeliminowano przedłużającą się obserwację psychiatryczną oskarżonego oraz przedłużające się opracowywanie opinii biegłego.

Zmiana ta jest konsekwencją przyjęcia w projektowanym art. 203 § 3 k.p.k. bezwzględnie ostatecznego 3 - miesięcznego terminu obserwacji psychiatrycznej oskarżonego, jak również przekonaniem, że termin opracowania opinii przez biegłego ustalony z organem procesowym przed podjęciem się opiniowania powinien być bezwzględnie przestrzegany.

Przyjęcie tych zmian spowoduje, że stosowanie tymczasowego aresztowania będzie mogło zostać przedłużone w trybie art. 263 § 4 k.p.k., wyłącznie w oparciu o ściśle określone w tym przepisie przesłanki, to jest, jeżeli konieczność taka powstanie w związku z:

- zawieszeniem postępowania karnego,
- czynnościami zmierzającymi do potwierdzenia tożsamości oskarżonego,
- wykonywaniem czynności dowodowych w sprawie o szczególnej zawikości lub poza granicami kraju,
- celowym przewlekaniem postępowania przez oskarżonego.

Zmiana w art. 263 § 5 k.p.k. jest konsekwencją uchylecia § 4a w art. 263 k.p.k.

Projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw w dniu 18 kwietnia 2008 r. został przekazany do uzgodnień międzyresortowych.

Jednocześnie informuję, że Ministerstwo Sprawiedliwości nie przewiduje prowadzenia prac legislacyjnych w kierunku, który proponuje Pan Senator Zbigniew Cichoń.

Z powierzeniem

z upoważnienia
PROKURATORA GENERALNEGO

Marek Staszak
Prokurator Krajowy
Zastępca Prokuratora Generalnego